

PRILOGA VIII

KAZALNIKI POSLOVANJA, SPREMLJANJA UČINKOVITOSTI IZRABE VIROV IN DRUGI KAZALNIKI

UVOD

Kazalniki se bodo spremljali in medsebojno primerjali po skupinah sorodnih bolnišnic:

- KC Ljubljana, SB Maribor;
- regijske bolnišnic: SB Celje, SB Izola, SB Jesenice, SB Nova Gorica, SB Murska Sobota, SB Novo mesto, SB Slovenj Gradec, SB Brežice, SB Trbovlje, SB Ptuj;
- specialne bolnišnice: B Topolšica, B Golnik, B Sežana, Inštitut RS za rehabilitacijo Lj., Onkološki inštitut Lj., Ortopedska bol. Valdoltra;
- porodnišnice: BGP Kranj, Bol. za ženske bol. Postojna;
- psihiatrija: PB Vojnik, PB Begunje, PK Ljubljana, PB Idrija, PB Ormož, SB Maribor (psihiatrični oddelek);
- specialni oddelki: Oddelek invalidne mladine NG, Center za zdravljenje otrok Šentvid pri Stični

Vsi kazalniki so razdeljeni v tri osnovne skupine:

I. Kazalniki poslovanja

II. Kazalniki spremljanja učinkovitosti izrabe virov

III. Drugi kazalniki

Vsi kazalniki se bodo spremljali na letni ravni.

V anketo vpisujemo absolutne podatke, kazalniki se računajo po že vstavljenih formulah in so v nadaljevanju tega gradiva tudi razloženi.

I. KAZALNIKI POSLOVANJA

Zaradi enostavnosti razumevanja za širšo neekonomsko javnost se bodo uporabljali spodaj navedeni kazalniki poslovanja s prilagojeno terminologijo. Spremljali se bodo globalni kazalniki poslovanja, iz katerih je razvidno finančno zdravje bolnišnice. Poleg teh kazalnikov mora vsaka bolnišnica spremljati tudi zakonsko predpisane kazalnike, ki pa zaenkrat še ne bodo predmet medsebojnih primerjav bolnišnic.

1. Kazalnik gospodarnosti

Vpišejo se celotni prihodki (aop 870) in celotni odhodki (aop 888) iz bilance uspeha zavoda. Tako se izračuna koeficient celotne gospodarnosti.

2. Delež porabljenih amortizacijskih sredstev

Vpišejo se znesek (višina) naložb (investicij) iz lastnih amortizacijskih sredstev in pogodbeno priznana sredstva s strani ZZS za amortizacijo. V primeru, da za nabavo določenega osnovnega sredstva najamemo kredit, se v naložbe iz amortizacijskih sredstev v tekočem letu vključi glavnica za odplačilo kredita v obravnavanem letu.

3. Stopnja odpisanosti opreme

Vpišemo podatek pod AOP 007, popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev, ter podatek pod AOP 006, oprema in druga opredmetena osnovna sredstva.

4. Koeficient plačilne sposobnosti

Dejansko število dni za plačilo je razlika med datumom nastanka dolžniško-upniškega razmerja in dnevom plačila posameznega računa dobavitelju. Vpiše se dejansko število dni za plačilo dobaviteljem kot izračunano povprečje plačil vsem dobaviteljem.

Povprečno št. dogovorjenih dni za plačilo je razlika med datumom nastanka dolžniško-upniškega razmerja in datumom valute. Vpiše se število dogovorjenih dni za plačilo kot izračunano povprečje dogovorjenih plačil vsem dobaviteljem.

5. Koeficient zapadlih obveznosti

Kot zapadle obveznosti navedemo povprečje zapadlih obveznosti na dan 31. 3., 30. 6., 30. 9. in 31. 12. Kot vse obveznosti do dobaviteljev navedemo povprečje obveznosti (AOP 037 + 039) na dan 31. 3., 30. 6., 30. 9. in 31. 12.

6. Dnevi vezave zalog materiala

Vpišejo se podatki o zalogah iz bilance stanja (aop 023) in stroških materiala iz bilance uspeha (aop 873).

II. KAZALNIKI SPREMLJANJA UČINKOVITOSTI VIROV

A Kadrovski viri

Kader

Kot kader pri vseh postavkah navajamo dejanski kader (plačani kader), ne pa kader iz pogodb z ZZSZ. Za izračun produktivnosti zajamemo tako redno zaposlene v zavodu kakor tudi vse oblike dela zunanjih izvajalcev (podjemne pogodbe).

Pri vseh podatkih o kadru ne navajamo fizično zaposlenih delavcev, temveč delavce iz ur. Število delavcev iz ur izračunamo na podlagi izplačanega števila ur in letnega fonda ur iz delovnega koledarja. Podatek o številu delavcev iz ur predstavlja povprečno letno število delavcev iz ur.

Za razmejitev specialistične ambulantne dejavnosti in hospitalne dejavnosti se na podlagi pogodb z ZZSZ odšteje število pogodbeno dogovorjenih delavcev specialistične ambulantne dejavnosti, preostanek je hospitalna dejavnost. Variantna rešitev za razmejitev kadra med specialistično ambulantno dejavnostjo in hospitalno dejavnostjo je, da specialistično ambulantno dejavnost prikažemo na podlagi realiziranega števila ur v specialistični ambulantni dejavnosti, ki se zbirajo za statistične namene in se pošiljajo na IVZ.

Kazalnike produktivnosti računamo za kategorije zdravnikov in kategorije negovalnega kadra. Posebej računamo še produktivnost na operativnih strokah (zdravniki kirurgi). Kategoriji zdravstvenih sodelavcev in nezdravstvenih delavcev spremljamo evidenčno, iz njih ne računamo kazalnikov produktivnosti in jih ni treba deliti na hospital in ambulante. Prav tako pri teh dveh skupinah ni treba prištevati k redno zaposlenim še zaposlene po pogodbah o delu in morebitne zunanje izvajalce (čiščenje, pranje, transport ...). V opombah navedemo, katere dejavnosti se opravljajo za bolnišnico z zunanjimi izvajalci .

Zdravniki iz ur

Vzamemo število zdravnikov iz ur. Vzamemo število ur iz dejansko evidentiranih realiziranih ur vseh redno zaposlenih in zaposlenih po podjemnih pogodbah, ne glede na njihovo težo (ena nadura je ena ura). Vzamemo vse ure za dežurstvo (efektiva, obvezna prisotnost), za pripravljenost doma pa samo efektivo. Vzamemo zdravnike specialiste in specializante, sekundariji se izločijo. Število zdravnikov iz ur je povprečno letno število zdravnikov iz ur. Posebej izpostavimo zdravnike iz ur za opravljanje dežurne službe.

Negovalni kader iz ur

Vzamemo število vseh delavcev iz ur, vključno s pogodbenimi, izključimo pa kategorije delavcev na usposabljanju (pripravništvo, počitniška praksa idr.). Vzamemo tudi vse ure za dežurstvo (efektiva, neefektiva).

Negovalni kader so: DMS, VMS, ZT, inštrumentarke, anestezijski tehniki, bolničarji.

Zdravstveni sodelavci iz ur

Vzamemo število vseh redno zaposlenih delavcev iz ur, izključimo pa kategorije delavcev na usposabljanju (pripravništvo, počitniška praksa idr.).

Zdravstveni sodelavci so: rentgenski tehniki in inženirji, laboratorijski delavci, zdravstveni administratorji, delavci v: lekarni, fizioterapiji, sterilizaciji, transfuziologiji, patologiji, nuklearni medicini.

Nezdravstveni delavci iz ur

Vzamemo število vseh redno zaposlenih delavcev iz ur, izključimo pa kategorije delavcev na usposabljanju (pripravništvo, počitniška praksa idr.).

Nezdravstveni delavci: uprava, tehnično-preskrbovalne službe (kuhinja, pralnica, tehnične službe).

Kader bolnišnica skupaj

Kader bolnišnica skupaj je seštevek zdravnikov iz ur, negovalnega kadra iz ur, zdravstvenih sodelavcev iz ur in nezdravstvenih sodelavcev iz ur.

Kirurgi iz ur

Vpišemo število kirurgov iz ur po zgornji definiciji zdravnikov iz ur na vseh operativnih strokah, vključno z okulistiko, ORL in maksilofacialno kirurgijo.

Obseg dela

Pri vseh podatkih o fizičnem obsegu dela navajamo realizacijo, ne pa plan!

1. Hospitalna dejavnost

Akutna obravnava skupaj z enkratnimi dodatnimi programi:

- število realiziranih hospitalnih primerov na ravni akutne obravnave kot celote (število fakturiranih do ZZZS),
- število obteženih primerov na ravni akutne obravnave kot celote.

Dilema: ali spremljati po posameznih dejavnostih ali kot celoto?

2. Operativna dejavnost

- Število velikih operacij: število operativnih posegov, opravljenih v splošni anesteziji + spinalni blok na vseh operativnih strokah, vključno z okulistiko, ORL in maksilofacialno kirurgijo;
- število malih operacij: število operativnih posegov, opravljenih v lokalni anesteziji na vseh operativnih strokah, vključno z okulistiko, ORL in maksilofacialno kirurgijo.

3. Ambulantna dejavnost

- Število specialističnih ambulantnih točk do ZZZS (realiziranih),
- število obiskov do ZZZS – fakturirano do ZZZS.

Primarno dejavnost pri ambulantah izločimo.

Dilema: ali spremljati po posameznih dejavnostih ali specialistiko kot celoto?

4. Dializna dejavnost

- Število hemodializ – realiziranih (I, II, III).

B. Prostorski viri

Prostore za opravljanje dejavnosti razdelimo na:

- a) hospital,
- b) ambulante,
- c) dializa.

Upošteva se dejanska funkcionalna površina, na kateri se dejavnost opravlja. Servisne dejavnosti in skupni prostori se prištejejo v deležu na dejansko funkcionalno površino. Seštevek vseh površin mora biti skupna površina bolnišnice.

Pri vsaki dejavnosti (hospital, ambulante, dializa) vpišemo funkcionalno površino, kjer se dejavnost dejansko opravlja, in pripadajoče skupne površine po izračunanem deležu.

Izkoriščenost prostorskih virov hospital = št. m² (površine skupaj)/št. primerov povprečne dnevne zasedenosti, ki jo bomo izračunali iz št. pacientov akutne obravnave iz točke II A 1. in ležalne dobe.

Izkoriščenost prostorskih virov ambulante = št. m² (površine skupaj)/povprečno dnevno število obiskov.

Izkoriščenost prostorskih virov dialize = št. m² (površine skupaj)/povprečno dnevno število dializ.

C. Opremski viri

Navajajo se podatki iz knjigovodskih evidenc. Vzame se število vseh aparatov, ne glede na

Ministrstvo za zdravje

odpisanost.

Kazalnike bomo spremljali na naslednjih aparaturnah:

- število rtg-aparatur (št. mobilnih, št. stacionarnih, klasični pljučni skeletni, diaskopski, invazivna diagnostika),
- število CT (računalniška tomografija),
- število magnetnih resonanc,
- število gama kamer,
- število ultrazvokov (kardiološko-žilni, abdominalni, ginekološki),
- število operacijskih dvoran,
- število mest v intenzivni enoti (mesto z zagotovljenim monitoringom – EKG, pritisk, telesna temperatura, respiracija in oksigenacija).

Izkoriščenost = št. preiskav na aparat,
= št. operacijskih ur na dvorano,
= št. velikih operacij na dvorano¹,
= št. malih operacij na dvorano
= št. dni na intenzivnem oddelku,
= št. primerov na intenzivnem oddelku.

III. DRUGI KAZALNIKI

1. Vlaganja v informacijsko tehnologijo

Stroški vlaganja v IT pomenijo:

- nabavo IT-opreme (računalniki, strežniki, komunikacijska oprema, dlančniki, čitalniki črtnih kode in podobna oprema),
- nabavo sistemske programske opreme (licence za Windows, Aix, Linux itd.),
- nabavo aplikativne programske opreme (Office, aplikacije – nakup, licence, vzdrževanje),
- storitve zunanjih izvajalcev na področju IT (IT-storitve vzdrževanja programske in strojne opreme),
- stroške lastnega IT-osebja (plače, izobraževanje itd.).

2. Izobraževanje

Stroški izobraževanja vključujejo stroške, povezane z izobraževanjem: dnevnice, kilometrine, kotizacije, ločeno življenje, strokovno literaturo. Ne vključujemo stroškov specializacij, pripravnikov, mentorskih dodatkov.

3. Energija

Stroški energije vsebujejo: stroške vode, plina, elektrike, kurilnega olja oziroma drugih energentov.

---

¹ Velika operacija pomeni operacijo v splošni anesteziji.